

İç Denetim Birimi Başkanlığı

T.C.
Ulaştırma Denizcilik ve
Haberleşme Bakanlığı

- İç Denetim, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile mevzuatımıza girmiştir.
- Söz konusu Kanun'un 63. maddesinde **iç denetim**, *kamu idaresinin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini değerlendirmek ve rehberlik yapmak amacıyla yapılan bağımsız, nesnel **güvence sağlama** ve **danışmanlık faaliyeti** olarak tanımlanmıştır.*

Güvence Sağlamak (Denetim)

- **Güvence sağlamak;** Kurumun risk yönetimi, kontrol ve yönetim süreçlerinin etkin bir şekilde işleyip işlemediğine, üretilen bilgilerin doğru ve tam olup olmadığına, varlıkların korunup korunmadığına, faaliyetlerin mevzuata uygun bir şekilde gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğine dair kurum içine, kurum üst yöneticisine/yönetimine ve kurum dışına (üçüncü kişiler) makul düzeyde bir güvence verilmesidir.

Danışmanlık

- **Danışmanlık;** idari sorumluluk üstlenmeksizin yürütülen, icrai konularla ilgili görüş, eğitim, analiz, değerlendirme, performans göstergelerinin tespiti, proje görevleri gibi idari faaliyetlere değer katmak, kolaylaştırmak, geliştirmek ve yol göstermek amaçlarıyla gerçekleştirilen faaliyetlerdir.

İç Denetim Mevzuatı

■ Birincil Düzey Mevzuat

- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu
- 5436 sayılı Kanun'un İlgili Maddeleri

■ İkincil Düzey Mevzuat

- İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik
- İç Denetçi Adayları Belirleme, Eğitim ve Sertifika Yönetmeliği
- İç Denetim Koordinasyon Kurulunun Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik

- İç Denetçi kadrolarıyla ilgili muhtelif Bakanlar Kurulu Kararları
- **Üçüncül Düzey Mevzuat**
 - Kamu İç Denetim Genel Tebliği
 - Üst Yönetici Rehberi
 - Kamu İç Denetim Rehberi
 - Kamu İç Denetim Standartları
 - Kamu İç Denetim Meslek Ahlak Kuralları,
 - Kamu İç Denetçi Sertifikasının Derecelendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar,
 - İç Denetim Kalite Güvence Geliştirme Programı (KGGP)

- 5018 sayılı Kanun'un Geçici 21'inci maddesinin uygulanmasına ilişkin esas ve usuller
- 5018 sayılı Kanun'un Geçici 21'inci maddesinin 5'inci fıkrası kapsamındaki sertifika eğitimi ve sınavlarına ilişkin usul ve esaslar
- İç Denetçi Atamaları ve İç Denetim Uygulamaları Genelgesi
- 2014-2016 Kamu İç Denetim Strateji Belgesi
- Kamu İç Denetim Yazılımı (İçDen) Kullanım Yönergesi
- Kamu Bilgi Teknolojileri Denetimi Rehberi

Bunlara ilaveten;

- UDH Bakanlığı İç Denetim Yönergesi
- UDH Bakanlığı İç Denetim Başkanlığı Kalite Güvence Geliştirme Programı (KGGP)
- Denetim görevlerine ilişkin Bakanlığımız mevzuatı ve diğer ilgili mevzuat

Düzenleme Yetkisi

- Görev ve yetkileri çerçevesinde, malî yönetim ve iç kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemler **Maliye Bakanlığınca**,
- İç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler ise Maliye Bakanlığına bağlı **İç Denetim Koordinasyon Kurulu** tarafından belirlenir, geliştirilir ve uyumlaştırılır.
- Bunlar ayrıca, sistemlerin koordinasyonunu sağlar ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti verir.

İç Denetim

- İç denetim faaliyeti,
 - İdarelerin yönetim ve kontrol yapıları ile
 - Mali işlemlerinin risk yönetimi, yönetim ve kontrol süreçlerinin etkinliğini değerlendirmek ve geliştirmek yönünde
 - Sistematik, sürekli ve disiplinli bir yaklaşımla ve
 - Genel kabul görmüş standartlara uygun olarak gerçekleştirilir.
- İç denetim, iç denetçiler tarafından yapılır.

Kamu İç Denetim Standartları ve Etik Kurallar

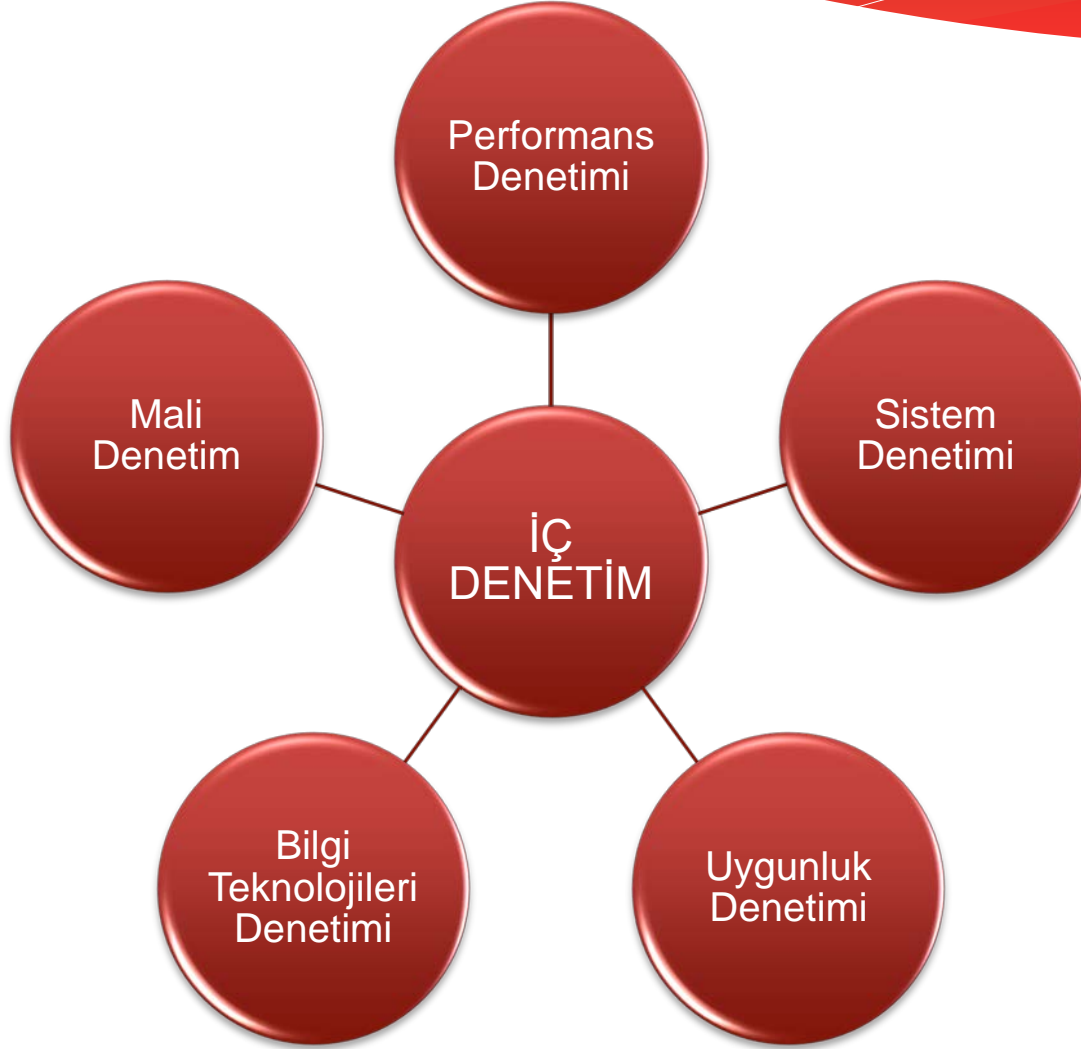
- İç denetçiler, İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenen denetim standartlarına ve etik kurallara uygun olarak iç denetim faaliyetini yürütürler.
- Bu standart ve kurallar, uluslararası genel kabul görmüş standart ve kurallar dikkate alınarak belirlenmiştir.

İç denetim, kurumun;

- Riskleri nasıl yönettiğini,
- Risklere, hatalara, suiistimal ve diğer olası kayıplara karşı **İÇ KONTROLLERİN** varlığını ve etkinliğini,
- Yönetim süreçleri ve organizasyon yapısının etkinliğini

değerlendirir, sonuçları üst yöneticiye (Müsteşar) raporlar ve sorunlara çözüm önerileri getirir.

İÇ Kontrol: İdarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreç ile iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünü ifade eder.

İç Denetim Türleri

İç denetim, aşağıda belirtilen denetim uygulamalarını kapsar:

- 1. Uygunluk Denetimi:** İşlem ve harcama sonrası gerçekleştirilen hukuka uygunluk denetimini ifade etmektedir. Faaliyet ve işlemlerin ilgili kanun, tüzük, yönetmelik ve diğer mevzuata uygunluğu incelenir.
- 2. Performans Denetimi:** Yönetimin bütün kademelerinde gerçekleştirilen faaliyet ve işlemlerin planlanması, uygulanması ve kontrolü aşamalarındaki etkililiğin, ekonomikliğin ve verimliliğin değerlendirilmesidir.

- 3. Mali Denetim:** Gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerle ilişkin hesap ve işlemlerin doğruluğu ile mali sistem ve tabloların güvenilirliğinin değerlendirilmesidir. Harcamaların, mali işlemlere ilişkin karar ve tasarrufların, amaç ve politikalara, kalkınma planına, programlara, stratejik planlara ve performans programlarına uygunluğu değerlendirilir.
- 4. Bilgi Teknolojileri Denetimi:** Denetlenen birimin elektronik bilgi sistemlerinin sürekliliğinin ve güvenilirliğinin değerlendirilmesidir.

5. **Sistem Denetimi:** Faaliyetlerin, yönetim ve iç kontrol sisteminin;

- Organizasyon yapısına katkı sağlayıcı bir yaklaşımla analiz edilmesi,
- Eksikliklerinin tespit edilmesi,
- Kalite ve uygunluğunun araştırılması,
- Kaynakların ve uygulanan yöntemlerin yeterliliğinin ölçülmesi suretiyle değerlendirilmesidir.

İç denetim, belirtilen denetim uygulamalarından bir veya birkaçını kapsayacak şekilde risk odaklı olarak yapılır. Ayrıca, bir faaliyet veya konu tüm birimlerde denetim kapsamına alınabilir.

İç Denetçinin Yetkileri (1)

- Denetim konusuyla ilgili elektronik ortamdakiler dahil her türlü bilgi, belge ve dokümanlar ile nakit, kıymetli evrak ve diğer varlıkların ibrazını ve gösterilmesini talep etmek.
- Denetlenen birim çalışanlarından, iç denetim faaliyetlerinin gereği olarak yardım almak, yazılı ve sözlü bilgi istemek.
- Denetim faaliyetinin gerektirdiği araç, gereç ve diğer imkanlardan yararlanmak.

İç Denetçinin Yetkileri (2)

- Denetimi engelleyici tutum, davranış ve hareketleri Müsteşarın bilgisine intikal ettirmek.
- İç denetçiler, görevleriyle ilgili konularda doğrudan yazışma yapar.

İç Denetim Birimi Başkanlığı

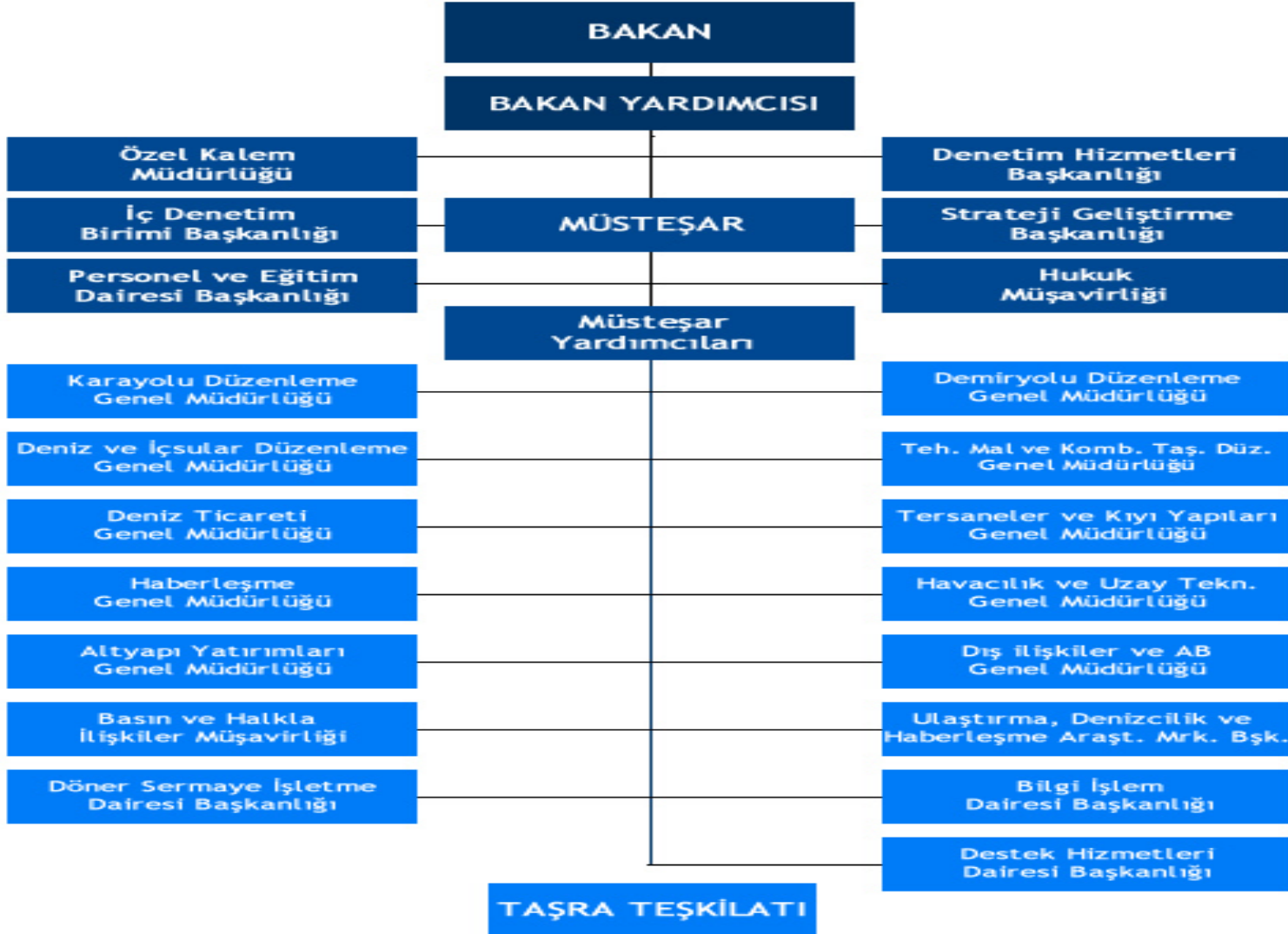
İç denetim birimi doğrudan üst yöneticiyle (Müsteşar) ilişkilendirilmiştir.

İç Denetim Birimi Başkanlığı

- 5018 sayılı Kanun gereğince, 2007 yılı Haziran ayı itibariyle Bakanlık müfettişleri arasından, İç Denetçi ataması yapılmaya başlanmış ve 24.07.2007 tarihinde Bakanlık Makamının Olurları ile İç Denetim Birimi Başkanlığı kurulmuştur.

T.C.
Ulaştırma Denizcilik ve
Haberleşme Bakanlığı

- İç Denetim Biriminde görevli iç denetçilerden;
- 5'i Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA [Instrument for Pre-accession Assistance]) kapsamında Bakanlığımızda yürütülen işlem ve faaliyetlerin denetimiyle görevlidir.
- 1'i AFIS (Antifraud Information System Observer) gözlemcisidir.
- 1'i İçDen koordinatörüdür.
- 1'i Etik Eğiticisidir.

Bakanlığımızda İç Denetim Faaliyetinin Kapsamı

Bakanlığımızın merkez ve taşra teşkilatına dahil birimlerinin, tüm işlem, faaliyet ve süreçleri denetim kapsamındadır.

Eğitim Faaliyetleri

- İç Denetim Birimi Başkanlığı, kuruluş ve faaliyetlerinin dayanağı olan mevzuat gereğince, 3 yılda en az 100 saatlik eğitim almaktadır.
- Eğitim çalışmaları, Maliye Bakanlığı İç Denetim Koordinasyon Kurulu(İDKK), Karayolları Genel Müdürlüğü ve mülga Denizcilik Müsteşarlığı ile işbirliği içerisinde gerçekleştirilmiştir.
- Maliye Bakanlığı İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından organize edilen İç Denetçi/İç Denetçi adayları eğitim programlarında İç Denetim Başkanlığımız eğitici olarak görev almıştır.

İç Denetçi Sertifikası

İç denetçilerin tamamı Kamu İç Denetçisi Sertifikasına, 2 iç denetçi ise ayrıca Uluslararası Kamu İç Denetçi Sertifikasına (CGAP, Certified Government Auditing Professional) sahiptir.